

maal om med Hensyn til Afgangen til ifølge § 5 at komme i Betragtning til de forskellige Embeder at fastsætte en Classification og en til Classificationen knyttet særlig Opstillingsret indenfor det bestemte og bestaaende Antal Embeder, hvortil der enten ifølge de alt gjældende Rønningsregler er henlagt, eller ved den tilkommende nye Rønningslov vil blive henlagt en vis Indtægt. Der er altsaa Intet, der her opfordrer til at være saa nøiereguende i constitutionel Henseende, at man kræver Lovgivningsmagtens Mellemkomst. For mig er det følgelig ikke blot Bekvemmelighedshensyn, men ogsaa Hensynet til Gjenstanden selv, der fraraader her at forlange en Lov.

Idet jeg nu kommer til de Ændringsforslag, der ere stillede under Nr. 3 og 4 til § 3, skal jeg fremhæve, at jeg, som det vil sees, er det eneste Medlem af Udvalget, der hverken har sluttet mig til det ene eller til det andet af disse Forslag. Jeg staar med Hensyn til det herved foreliggende Spørgsmaal paa selve Lovforslagets Standpunkt, som det forekommer mig, at den ærede Minister var lidt tilbøielig til at fravige; idetmindste var han da ikke meget tilbøielig til at forsvare det. Skulde jeg forlade Lovforslagets Standpunkt, saa vilde jeg dog snarest gaae over til dem, der ville have ogsaa Enkerne og dermed alle Kvinder udelukkede. Naar man her vil tale om den enkelte Kvindes Berettigelse paa Grund af hendes religiøse Trang og Sindelag, saa har i mine Tanker den ærede 1ste Landsthingsmand for 6te Kreds (Griffen) fuldkommen Ret i, at man ifaaald ikke gaaer nær vidt nok. Saa er der nemlig Tale om Spørgsmaal, der ikke blot vedrøre den Kvinde, der er selvstændig, og som staar i Spidsen for en Huusstand, men som vedrøre enhver Kvinde, der er voksen. Den 50aarige eller 30aarige Datter, der lever hjemme i sin Faders Huus, og Tjenestepigen, der da ogsaa tages med, thi, fordi en Kvinde ikke har egen Huusstand eller er Tjenestepige, kan hun ligesaa fuldt have en udviklet religiøs Overbeviisning og sole Trang til at gjøre den gjældende som Enken. Det er under denne Forudsætning heller aldeles ikke givet, at man kan forudsætte,

at Hustruen i religiøs Henseende vil finde sig tilstrækkelig repræsenteret af sin Ægtemand. Vi maae da altsaa ifaaald gaae videre med Hensyn til Antallet af de Kvinder, der skulle være med, og vi maae endvidere ligeledes udvide selve deres Berettigelse. Gaae vi nemlig ud fra det Synspunkt, at man bør give Kvinden den samme Ret til at faae sin Trang tilfredsstillet som Manden, saa maae vi ogsaa give hende den Ret, der tilstaaes, i den samme Udstrækning, og saa bør hun altsaa ikke blot vælge ved det første Valg, hvorom der er Tale, men ogsaa selv kunne blive Medlem af Udvalget; jeg seer idetmindste ikke nogen Grund til at gjøre nogen Forskel. Naar jeg holder paa og vil stemme for Lovforslaget, saaledes som det i denne Retning foreligger fra Kirkecommissionens Side, da er det, fordi jeg paa den ene Side gaaer ud fra, hvad jo ogsaa de, der have stillet Ændringsforslaget under Nr. 4, selv erkjende og ville lade blive staaende for alle gifte Koners Bedkommende og for alle de Kvinders Bedkommende, der ikke have selvstændig Huusstand, at, saaledes som vort Liv foreløbig er formet, maa Kvinden finde Tilfredsstillelsen og Fyldestgjørelsen af sine Rettigheder sikket igjennem Manden. Men jeg fastholder derhos paa den anden Side, hvad vor Lovgivning har gjort gjældende i andre Tilfælde, i hvilke den, idet den lagde Mændenes Rettigheder væsentlig i Familiefødrenes Hænder, just derved tillige er kommen til at give Enkerne en vis Berettigelse. Enken har i Forening med sin afdøde Mand dannet en Familie, og da den, der skal repræsentere denne Familie, nu er gaaet bort, lader vor Lovgivning hende i flere Tilfælde repræsentere den Huusstand, der saaledes har mistet sin tidligere Repræsentant, som kunde stemme for hende. Af Hensyn hertil har jeg sluttet mig til dem, der sige, at Enker skulle have den heromhandlede Ret. Det maa herved ogsaa erindres, at for Enkens Bedkommende fremtræder overhovedet den selvstændige Huusstand ganske anderledes flart end for de ugifte Kvinders, idet Enkerne i mange Tilfælde umiddelbart ere deres Familiers Overhoved. Vil man ikke blot tage Enkerne med, men ogsaa komme til de Kvinder, der have selvstændig